

Позакласна робота

Людмила КИРИЛЕНКО,
провідний бібліотекар ДПТНЗ
«Бородянський професійний аграрний ліцей»

Людмила РАФІКОВА,
викладач ДПТНЗ
«Бородянський професійний аграрний ліцей»

«ЗА УКРАЇНУ! ЗА ЇЇ ВОЛЮ!».**Респект-зустріч із Заслуженим журналістом України
Павлом Яковичем Смовжем та презентація його книги
«Фрагменти української незламності. Розповіді про
героїзм і патріотизм українців»»**

Тема. «За Україну! За її волю!»

Мета: на основі документально-публіцистичних матеріалів продемонструвати здобувачам освіти українську незламність і непереможність у війні з московитами в 2022 році на основі подій на Київщині; показати типову поведінку українців у часи небезпеки для рідної країни, що яскраво відображає наш національний дух і віковічні прагнення народу до свободи й незалежності; мотивувати ліцеїстів до захисту України, виховувати повагу до воїнів ЗСУ.

Обладнання: книжкові виставки «За Україну! За її волю!» Україна-була, є і буде!»; комп'ютер, проєктор, мультимедійна презентація.

Випереджувальні завдання. Підготувати читців, здобувачів освіти – учасників презентації книги.

Перебіг заходу**Бібліотекар.**

Слайд 2. Шановні діти, викладачі, гості! У бібліотеці Бородянського ПАЛ минулого навчального року проведено презентації книг Валентина Мойсеєнка «Історії знищення, порятунку та виживання. Бородянка: 24.02.2022 – 31.03.2022», книг проєкту Ольги Фещенко «Живі історії війни» (книги 1 та 2), поетичної антології «Мереживо війни», «Пам'ять душі. Іванківщина»; **Слайд 3.** поетичної збірки «Зцілена творчістю» Поліни Лучко; зустрічі з авторами й упорядниками, тими, хто пережив ці історії; з генералом Миколою Камінчуком; презентацію книги Сергія Соколова «Історія в моментах. Україна/московія» тощо.

Слайд 4. Сьогодні в нашій літературній вітальні вже традиційний захід – респект-зустріч з цікавою людиною та знайомство з новою книгою. Наш гість – Павло Якович Смовж, Заслужений журналіст України, **Слайд 5.** лавреат Всеукраїнських журналістських премій «Золоте перо» і «Незалежність», а також міжнародної відзнаки «Медаль Гарета Джонса. Правда і честь».

Слайд 6. Кавалер Ордена «За заслуги III ст». Нагороджений Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України, **Слайд 7.** золотою медаллю «Незалежність», медалями «За гідність і патріотизм», **Слайд 8.** «За жертвність і любов до України», Почесною відзнакою «Трудова слава» Міжнародної Академії рейтингових технологій і соціології «Золота Фортуна», **Слайд 9.** Знаком народної пошани «Хрест громадянських заслуг» та іншими державними й недержавними відзнаками. Редактор Іванківської газети «Трибуна праці». **Слайд 10.** Автор п'яти книг, одну з яких – «Фрагменти української незламності», – ми з групою К-21 і презентуватимемо зараз вашій увазі. Ця книга – збірник документально-публіцистичних матеріалів про наших з вами сучасників різного віку, тобто, для різних поколінь. Про їх поведінку під час війни, котру розв'язав проти України колись так званий «братній народ» російської федерації з її нинішнім жорстким і нелюдям путінським режимом.

Слайд 11.

Ліцеїст. Володимир Грабовенко

Іванків, Бородянка, Макарів, Буча
 Стекла у кожного сльоза болюча...
 Палили, били і знущались –
 Їх нищили і сміхом заливались.
 Міста ридали й кров'ю захлинались.
 Стояли до кінця і не здавались.
 Ракети, бомби, авіа удари –
 Усім гасили орківські нездари,
 Забрали сотні, тисячі життів...
 Не знищили лиш наших почуттів.
 Міста один за одного горою стали.
 Нестримну відсіч ворогам давали.
 Безсмертні вояки стояли до кінця,
 Кричали: «Нас не стерти із землі лиця!»
 Вони боролися за правду й волю,
 За українську квітучу долю.
 Міста, як фенікси, із попелу повстануть,
 Часи ще кращі в нас усіх настануть,
 Бо українці – вільний є народ,
 Плекаєм щиро свій етнічний код.
 Голодомори, геноцид, кріпацтво –
 Лише зміцнили наше мужнє братство.

Слайд 12. Ведуча 1. Історія свідчить про завжди – у всі віки – агресивну суть цієї держави, при будь-якій формі управління нею. І немає різниці, що лежить там в основі: чи імперська зверхність над іншими народами царських монархій минулих століть, чи сучасна – така ж само імперіалістична, генетично породжена тим самим способом мислення (а значить, і діями!) правителів цієї мордорської конгломерації, утвореної колись штучно шляхом насильницького приєднання різних територій. Автор книги в кількох розділах змалював портрет українця-патріота, який стоїть на сторожі Богом даної йому землі, до останньої краплі крові захищаючи свою країну від ворогів. Це потрібно не лише для нашої вдячної Пам'яті про захисників України, а й щоб ви передали й виховали на їх прикладі своїх дітей та онуків.

Українці завжди, у всі віки прагнули до волі й самостійності. Востаннє зробивши свій історичний вибір після розвалу в 1991 році есесерівської імперії, ми не збираємося поступатися здобутою незалежністю нікому! Завдяки мужності наших героїчних захисників та різнобічній допомозі понад 50 країн світу, насамперед європейських, а також США, українці вистояли, уже цим перемігши агресора. Захищаючи не лише себе – усю Європу від імперіалістичних намірів московської раші.

Честь і слава нашим воїнам, які продемонстрували всьому світові: Україна – непереможна!

Слайд 13. Ведуча 2. Ситуація в Іванкові, як і скрізь в районі бойових дій, була напружена. І серця нормальних людей також скрізь рвуться на частини. І від гордості за захисників, і від ненависті до ворога, від жалю за загиблими... І від обурення діями деяких наших, ну як їх назвати? – люців, що займаються мародерством: через розбиті двері магазину виносять продукти, з іншого чоловіка тягне... принтер і комп'ютер. У деяких торговельних точках ціни підстрибнули вдвічі – втричі від довоєнного рівня... А може, то не ціни підскочили, а совість упала вниз?...І бачимо інші приклади, коли підприємці та власники магазинів безплатно роздають продукти. Добре, що майже безперервно працював місцевий хлібозавод – завдяки зусиллям окремих іванківців та самовідданості працівників. Люди шикувалися з ночі в чергу за тими хлібинами-цеглинами, і не завжди їх вистачало.

Слайд 14. А ще виручало те, що власники ставків вирішили роздавати людям рибу безплатно, хоч вода замерзала від морозів і рибалкам доводилось несолодко. Деякі підприємці спродували або роздавали всі наявні довоєнні запаси товару безплатно.

Слайд 15. Найсміливіші рибалки з села Страхолисса налагодили, дуже ризикуючи, водні рейси до протилежного берега Київського водосховища, де не було окупантів. Своїми човнами вивезли в евакуацію сотні земляків, а назад доставляли різні продукти, зокрема мешканцям будинку-інтернату, яким діватися було нікуди.

Та, на щастя, 31 березня окупанти змушені були полишити Іванків: доблесні ЗСУ погнали їх за українсько-білоруську межу...

Слайд 16. Ведуча 1. Звірства агресора приголомшують. Війна, котру розв'язала росія з метою знищення України як самостійної держави, нашого народу як етносу, нашої тисячолітньої культури, триває. Звірства рашистських орків, котрі вони чинять у ході бойових дій не лише стосовно українських воїнів, а й цивільного населення, цинічно порушуючи закони і звичаї війни, вироблені протягом віків людством, приголомшують весь цивілізований світ.

Уповноважений ВР України з прав людини Дмитро Лубінець 13 грудня 2022 року писав щодо одного локального регіону про істинну суть РФ як агресора і практичну реалізацію нею ідеї «руського мира» під час розв'язаної війни проти України: «... 200 загиблих, 10 катівень, 154 встановлених факти сексуального насильства та більше 30 випадків катування електрострумом геніталій зафіксовано на Херсонщині». Ця інформація – чергове підтвердження того, що звільнена Київщина, Харківщина, Херсонщина, це не випадковість, а системне знищення цивільного населення України. Це геноцидна війна. У кожному населеному пункті ворог використовує однаковий сценарій, відповідно до якого російські військові «відпрацьовують» по цивільному населенні. Ми ретельно фіксуємо всі звірства, кожен, хто дав злочинний наказ та його виконав, має бути покараний.

Слайд 17. На Київському Поліссі рашисти також стріляли по всьому, що рухалось: автомобілях, пішоходах, тих, хто не встиг сховатися – без попередження. Розстрілювали водіїв на дорогах, не дивлячись на білий прапор чи напис «Діти», палили та розтрощували гусеницями танків авто. По всій Україні десятки вбитих і безвісти зниклих. Так загинули 41-річний Олег Савицький, Леонід Дещенко, священник ПЦУ Максим Козачина, Олег Булавенко та багато інших.

Слайд 18. Ведуча 2. Гріх чи не гріх убивати ворога-агресора? Таке запитання поставив ведучий телемарафону в прямому ефірі блаженнішому Митрополиту Київському і всієї України Епіфанію. Відповідь була конкретною, з посиланням на Біблію: якщо ти захищаєш друзів – це твій священний обов'язок. «А ми, українці, – усі друзі в прагненні та єдності своїй боронити від ворога рідну землю, дану нам Богом. І однастайність у цьому є виправданою...» Священники ж російської церкви одноосібно привласнюють храми та всіляко перешкоджають громаді переходити до Православної Церкви України – по всій Україні. І тупо ведуть мову про «Бог адін» та «Какая разница?» А після цих слів до нас прийшли рашистські танки, прилетіли ракети, навалилася окупація і тисячі смертей наших українців, кров яких – і на руках

служителів МП та всіх, хто підтримує його досі. Хто не бачив, на чийх дзвіницях сиділи рашистські снайпери й корегувальники, де зупинялися танки агресора, хто й де щедро пригощав ворогів? На жаль, так було і в Іванкові, і по всіх храмах МП. У Іванкові все ж місцевий храм у травні 2022 року перейшов у підпорядкування автокефальної Православної Церкви України. І слава Богу!

Слайд 19.

Ліцеїст. Юрій Рибчинський

Я уб'ю тебе, мій враже!.
«П'ята ранку, було темно,
було тихо, як в раю,
Ти прийшов на нашу землю,
щоб знайти тут смерть свою.
А ти думав, сучий сину,
чадо чорної пільми,
Що тебе із хлібом-сіллю
будем зустрічати ми?...
Ні, тебе зустріне куля!
Моя куля у бою.
Щоб роки тобі зозуля
не кувала у гаю.
Ти прийшов, як злодій,
підло і підступно,
І тому я уб'ю тебе,
як світло убива завжди пільму.
Я уб'ю тебе, мій враже,
за Житомир, Київ, Львів,
І ніхто мені не скаже, що людину я убив!
Бо ти зовсім не людина, син двоглавого орла,
Недарма твою країну звать «імперією зла».
Хай мою відчувши силу у бою крізь чорний дим,
Ти піднімеш прапор білий, щоб залишитись живим,
Та тебе, так званий «брате», я не братиму в полон:
Твоїм тілом, м'ясом клятим, годуватиму ворон.
І твої мерзенні кості без скорботи і жалю
На церковному погості я голодним псам скормлю.
Ти покинув свою Рашу під покровом темноти
І прийшов на землю нашу, щоб у неї полягти.
Та злочинець, а не воїн, злий пройдисвіт і палій,
Ти могили не достоїн у святій землі моїй!».

Слайд 20. Ведуча 1. Здається дещо дивним на перший погляд заголовок «Сліди... кохання», правда? І не зрозумілий, подивившись на фото. Це – сліди копит коня. Вони символізують безмежної сили почуття молодої дівчини до свого коханого. Якого вона, не зважаючи на небезпечні обставини, на окупованій території розшукувала кілька днів, ночуючи по навколишніх селах у незнайомих людей, подолавши 120 кілометрів конем, ризикуючи бути схопленою, згвалтованою чи навіть просто застреленою на дорозі. Уявляєте, які сильні й щирі почуття керували нею, коли зважилась на таке?! Ні, таки правду кажуть: любов врятує світ!

Ліцеїстка. Ярослав Черногуз

Мені не хочеться війни,
А тільки хочеться любові.
Війна – то виплід Сатани,
То – море сліз і ріки крові.

І люте горе для батьків,
Руйнація, будинки голі,
І смерті тисяч вояків,
І вільне місце на престолі.
Дивуєтесь? Казав Творець:
Врятує всіх любові пісня.
Той зробить світові кінець,
Хто кнопку ядерну натисне.
І той опиниться на дні,
Хто не боїться Неба суду.
Бо переможців у війні
Жахній, сьогоднішній не буде.
Земля уся у ній згорить,
І темрява – як з підземелля -
Укриє всю її за мить,
І перетворить на пустелю.
О Боже, дурнів схамени,
Любов'ю вбий страшну спокусу,
Прокляття демонам війни
Пошли, страшніше землетрусу!

Слайд 21. Ведуча 2. Про окупацію ЧАЕС. Вже зранку 24 лютого 2022 р. сотні одиниць техніки, тисячі солдатів ворога перелазили через огорожі, ломились у ворота, через прохідні, розуміючи, що охорона на ЧАЕС малочисельна та й бойові дії могли призвести до радіаційного забруднення величезних територій. Так розпочалася 840-годинна вахта в історії ЧАЕС, а понад 100 енергетиків стали заручниками, 168 нацгвардійців – полоненими, багато з них – до сьогодні. На ЧАЕС було розміщено командний пункт, з якого відбувалася координація наступу на Київ. Ворог небезпідставно розрахував, що українська армія не ризикне атакувати атомну станцію, тому Чорнобильська зона й перетворилася на ідеальний коридор для перекидання живої сили й техніки агресора вглиб України.

Ворог до 1 квітня (деокупації ЧАЕС) зруйнував залізничний міст, залізничну колію Овруч-Вільча, розграбував ЧАЕС і прилеглі території. Зате від 30% до 50% сміття, яке залишила росармія, складали порожні пляшки з-під спиртного... Викрадено ж понад 2000 одиниць майна, повністю виведено з ладу Центральну аналітичну лабораторію ЧАЕС, де досліджувались радіоактивні відходи.

Слайд 22. Ведуча 1. «Можем павтарить!..» Після звільнення Бучі світ дізнався про жахливі злочини росіян проти українців. Кількість жертв і цинічність російської армії шокували навіть досвідчених воєнних експертів. Але найстрашніше те, що російські звірства тривають далі. Деякі країни вже визнали злочини РФ геноцидом українського народу. Що ж таке геноцид? Відповідно до Конвенції ООН, геноцидом визнаються будь-які з наступних дій, вчинені з наміром повністю або частково знищити національну, етнічну, расову чи релігійну групу як таку. Масові звірства на окупованих територіях, умисні вбивства цивільних, створення умов, що спричиняють страждання і переміщення не лише дорослого населення, а й дітей – все це військові злочини, які, крім як геноцидом, важко чимось назвати.

В Іванківській ОТГ зазнали руйнувань різного ступеня – від незначних до повного знищення – 2360 об'єктів, переважна більшість – житлові будинки. Всього їх 2108, 482 з них зруйновано повністю. Також знищено 12 мостів. Найбільшого лиха наробив ворог обстрілами та бомбардуваннями жителям Кухарів, Слободи Кухарської, Підгайного, Тетерівського, Захарівки, Олізарівки, Варівська, особливо – житловому масиву колишніх чорнобильян, переселених після Чорнобильської катастрофи 1986 року. Усе це спрямовано на тотальне знищення держави Україна та її мирних громадян.

Слайд 23. Рашисти обстріляли Іванківський районний історико-краєзнавчий музей, який згорів дотла разом із прибудованим ЦНАПОМ. На щастя, деякі експонати було врятовано сміливцями – місцевими жителями. А наш незнищений народ дуже прагматичний, навіть «воронки» одразу може пристосувати під свої господарські потреби...

Слайд 24. Ведуча 2. Ви тільки вдумайтесь, який невимовний розпач і величезна злість на рашистських «асвабадітелів» стоять за цими фото. Це вони прийшли звільняти українців від мирного спокійного життя, від їхніх осель і бажання стати повноправною частинкою великої Європи.

А ще бачиться бажання заволодіти багатючими природними багатствами в надрах України. А скільки часу треба буде – багато років! – аби більш-менш повноцінно відновлювати свій побут?

Якийсь рашист навіть розстріляв з автомата Героя Радянського Союзу Івана Сергієнка, першого секретаря Київського підпільного обкому компартії в роки Другої світової війни, якого розстріляли гітлерівці. Погруддя йому земляки встановили в центрі села, де він народився й виріс.

Путінська росія, не буде тобі прощення навіки за бездушність твоїх вояків, дике й людиноненависницьке варварство!

Українській Україні – бути! Завжди!

А в музей в Іванкові влучив артилерійський снаряд з блокпоста рашистів, швидше за все – цілеспрямовано. У збитого нашими захисниками російського «аса» в записці позначені координати саме мирних цілей, котрі слід було бомбардувати, то це лиш один «маршрутний лист».

І хоч навколо рвалися снаряди, та до музею збіглися понад десяток чоловік. Анатолій Харитончук, Ігор Ніколаєнко найперше врятували з палаючого приміщення картини Марії Примаченко та все, що могли зняти зі стін і вітрин...

Ліцеїстка, вірш «Теплі люди» Валентини Субботіної

Сьогодні, живучи в війні,
Тривожні ми, стривожені,
Неначе звірі лісові,
Живемо насторожені.
Нам випали важкі часи:
Гартуємось, єднаємось!
Ми – теплі люди,
Та в бою на звірів обертаємось...
І закипає наша лють
І ненависть до ворога,
І на майдані дзвони б'ють:
Борімося – поборемо!!!
На тлі війни народжуєм дитя,
На тлі війни виховуєм і любим,
На тлі війни святкуємо життя –
Ми, українці, – теплі люди!..

Слайд 25. Ведуча 1. Марину Шумейко іванківці знають як одну з організаторів ГО «КітПес». Під час окупації вона безстрашно лікувала, стерилизувала, годувала домашніх улюбленців, кинутих напризволяще – 21 собаку та 17 котів, та вдома 6 собак і 6 котів. Уявіть, як важко було дістати корм, воду, нагодувати таку кількість нещасних тварин. Після закінчення окупації половину з них було прилаштовано за кордоном, у різних країнах. На щастя, скрізь є добрі люди.

Місцевим волонтером №1 був підприємець Микола Іванович Руденко, власник кількох магазинів на Іванківщині, який в окупації не закрив їх, а безстрашно продовжував роботу, постачаючи людям продукти. Він організував викрадення від орків розстріляного священника

Козачину та Булавенка, його розстріляли в машині разом із собаками, за якими він повернувся, щоб вивезти з окупації. Зміг забезпечити генератором роботу хлібозаводу та ще багато чим допомогти землякам в окупації, зокрема й організував вивіз сміття з селища. Залишилися на своїх робочих місцях й іванківські медики (проживали також всю окупацію там) – колектив із 42 чоловік. Було дуже тяжко й страшно, допомагали підприємці, інші люди – генераторами, продуктами, ліками...

Слайд 26. Уцілів і символ життя Іванкова на околиці містечка – яйце – пам'ятний знак, виготовлений 1991 року в м. Бремен німецьким зодчим Арміном Кольбі та встановлений у 2000 році в Іванкові. У ньому вміщені три мішки листів учнів усіх шкіл Іванківського р-ну до нащадків у 3000 рік.

Слайд 27. Ведуча 2. Війська агресора зайшли з Білорусі на Іванківщину вже в ніч на 25 лютого. Орки всіма силами рвалися до Києва. Але завдяки ЗСУ далі Демидова (за 30 км від Києва) просунутися не змогли. Через Іванків і поза ним окружною щодоби в бік Києва проходили тисячі одиниць різної військової техніки. Майже цілодобово за 15 км західніше лунали вибухи бомб, залпи «Градів» та інші голоси смерті. Лише після звільнення Іванківщини від окупантів стало відомо, чому за місяць бойових дій так сильно постраждали деякі села. Надзвичайними зусиллями воїнів 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади ЗСУ «Едельвейс» ворог був зупинений на цьому рубежі, на жаль, ціною життя багатьох наших захисників. Вічна їм пам'ять і всенародна вдячність!

«Едельвейс» створено 2015 року, бригада дислокувалася в місті Коломия Івано-Франківської області, з 6 березня 2022 р. на прилеглих до Житомирщини, населених пунктах Київщини. Не дивлячись на нестачу снарядів і мін, понад 200 живих та помертло воїнів бригади представлено до державних орденів. Солдат Іванов Ігор загинув у н. п. Тетерівське. Родом він з міста Галич. Разом з ним добровольцями воювали його батько та дядько. Він сказав: «Мамо, ми всі боїмося померти. Запам'ятай: я жити хочу. Але коли маю загинути за Україну, то я готовий!...» У тому ж селі загинули солдати Соловей Анатолій, контрактник з 2016 року, та Сікорський Микола з Івано-Франківщини. Богдан Мордовець з Кривого Рогу та киянин Сергій Куліш, дружили й загинули разом, коли танк увірвався на їхню позицію...

Слайд 28. Ведуча 1. Імена Едуарда Варги та Сергія Гончарова теж були записані на знайденому в с. Тетерівське ящику з-під набоїв. Павло Смовж довго розшукував інформацію про всіх цих героїв, які своїм життям створили умови для подальшого наступу ЗСУ й просування вперед. Указом Президента України їх усіх нагороджено орденом «За мужність 3 ступеня». Своїми діями та зусиллями дав змогу зупинити ворога й Гончаров Сергій, він знайшов останній прихисток на Алеї Слави в Малині. Біля с. Кухарі загинув у бою з переважаючими силами противника мінометник Сергій Гай із Запорізької області. Він дуже любив свою військову спеціальність, вважав, що в цей складний час дуже потрібен в армії. Вони всі – герої, і України, і наші з вами. Ми багато чого не знаємо навіть про найголовніші моменти цієї невинуватої своєю безглуздою жорстокістю геноцидної війни, котру ведуть нелюди пугінської рф проти України. А про деталі – тим більше.

Слайд 29. Ось як стримували агресора воїни 14-ї окремої механізованої бригади ЗСУ імені князя Романа Великого на території Іванківщини в перші години ворожого наступу на Київ з Білорусі. Мова – про членів одного екіпажу: командира танкового взводу лейтенанта Віталія Сапила і солдата, старшого механіка – водія танкового взводу Олександра Лук'яновича. 25 лютого 2022 року на околиці Іванкова цим екіпажем за дві години було знешкоджено три десятки одиниць техніки ворога – таке на війні, погодьтеся, буває рідко. Але маємо факт. На полі бою нашим танкістам серед росіян немає рівних, хоч наші хлопці дуже часто надто молоді. Тому окупанти застосували авіацію, було пряме попадання ракети в танк, хлопці віддали найдорожче – життя – за наше життя! Указом Президента України №94/2022 від 2 березня 2022р. їм було присвоєно звання Героїв України (помертло).

Слайд 30. Ведуча 2. Володимир Кушлик, Іван Матлюк, Іван Бубало нагороджені орденами, Володимир Стельмах – Герой України – помертло. Поруч із сином воював Юрій Кубаренко з

Кривого Рогу, який героїчно загинув у бою з ворогом у с. Слобода Кухарська. Справжнім, а не показним патріотом, був і Мирослав Надурак з Івано-Франківщини, який загинув разом з Юрієм Кубаренком. Залишилися лише слова подяки і безмежної гордості й за бойового медика Василя Пасіку, теж з Івано-Франківщини.

Слайд 31. У той час, коли здорові мужики тікали від війни, Васильчук Мирослав приїхав захищати Україну з Іспанії. Вишиванка Мирослава Васильчука з Косова двічі поверталася додому: у 2014 році, коли він хотів віддати її бійцям на передову, і вдруге – у 2022 році після загибелі Мирослава в бою за Україну. Тепер уже сорочку повернула людина, яка придбала її на благодійному аукціоні в США за 1000 доларів. Цей родинний оберіг вишила йому дружина Марія до весілля. В перший же день війни він сказав дружині й доньці, що має захищати Україну й повернувся з Іспанії. Сорочку Мирослава хочуть передати в музей війни, який планують створити в Косові після перемоги.

Слайд 32. Михайло Білейчук стримував наступ збройного формування РФ біля Кухарів, де також загинув. Ідучи на фронт, сказав: «Я йду, аби цього не допустити!!». У нього було загострене почуття справедливості, ненавидів зверхність і несправедливість. Саме така мотивація українських воїнів-захисників своєї рідної землі, свого народу і своїх родин як основи суспільства і дозволяє їм вершити справді чудеса результативної військової майстерності на полях боїв з ворогом-агресором.

Слайд 33. *Пропоную хвилиною мовчання вшанувати пам'ять усіх загиблих захисників та мирних українців у війні з рашистськими окупантами (хвилина мовчання).*

Слайд 34. Ведуча 1. Ця розповідь буде ніби підсумковою для всіх озвучених фрагментів української незламності, й, думається, узагальнюючою. Ця історія – яскравий приклад любові до рідної країни, до свого народу, продемонстрована підлітком, який повністю сформував у собі такі якості, котрі й зробили його справжнім Героєм України. Народним Героєм. Мова – про 16-річного Степана Чубенка з м. Краматорська, якого по-звірячому катували й розстріляли донецькі бойовики-сепаратисти за неприховувану ним проукраїнську позицію та активні партизанські дії проти рашистських окупантів і колаборантів так званої ДНР в липні 2014 року. Над ним уже нависла реальна небезпека бути виявленим і заарештованим, а ще хлопець дуже хотів потрапити на фронт, стати на захист України, тому виїхав до Києва. Його не взяли через юний вік. Після звільнення Краматорська він повертався додому з Києва поїздом через Донецьк, де його затримали бойовики й після жорстоких катувань убили. Тіло хлопця відшукали лише восени... Він встигав у свої 16 усе: футбол, театральний гурток, КВК, успішне навчання, вірші, друзі, монтаж відео... Коли місто було під владою бойовиків, роздавали з друзями листівки, пробиралися на блокпости та носили туди воду й їжу українським військовим. Не приховував своєї української позиції, за що потрапив у поле зору бойовиків. Його тиждень катували за відстоювання ідеї єдиної неділимої України, а потім вбили, випустивши в потилицю 5 куль.

Лише восени один зі свідків злочину, який сказав: «Ваш хлопець дуже добре тримався. Він не плакав і не просив про помилування. Ні страх, ні голод, ні пекельні муки не змусили його зректися України», показав, де вони його закопали. У рідному місті йому відкрито меморіальні дошки, школа носить його ім'я, проводиться футбольний турнір його пам'яті. Українська асоціація футбольних репортерів запровадила медаль «Степан Чубенко. Гідність і спорт», її лауреатами щороку стають найкращі спортивні діячі за гідний учинок у спорті, патріотичну позицію.

Ведуча 2. То хіба хтось переможе країну, у якій зростають ось такі її сини-патріоти? Країну свободолюбних людей, де щиро шанують та свято зберігають пам'ять про всіх, хто віддав своє життя за її незалежність?

Слайд 35. Ліцеїст. *Петро Кізко*

Замало помсти

Замало помсти. Кари, кари,
Такої кари, щоб Москву
Віки вогнем пекли пожари,
Палили банду світову!
Народе мій! Не пожалій ти
Своїх зусиль, найвищих жертв,
Щоб Кремль в крові весь затопити,
Як топить він тебе тепер.
Свій власний суд пошли на ката,
Бо суд чужий не зна того,
Як од віків Москва проклята
На тебе пекла шле вогонь.
Нехай з нас кожний дасть присягу:
Й на крок назад не відступить!
Усі до боротьби! До змагу! –
Хай серце в кожного кричить.
Замало помсти. Кари, кари,
Такої кари, щоб Москву
Віки вогнем пекли пожари,
Палили банду світову!

18.11.1961

Слайд 36. Бібліотекар. Наша суспільна пам'ять про полеглих і живих героїв має бути завжди з нами й нашими наступниками. Ми, українці, – не лише щирі патріоти своєї країни, а й вдячні та людяні. Триває кривава повномасштабна війна, котру розпочала ще в 2014 році проти нас рашистська держава – сусід, а ми думаємо про важливі мирні справи. Зокрема, й про те, як зберегти пам'ять про кожного із захисників незалежності та свободи нашої країни. Докладаючи при цьому всіх можливих і неможливих зусиль, аби забезпечити мир і спокій не лише в Європі, а й в усьому світі...

Ліцеїстка. *Ліна Костенко*

І буде мир...
І вишні зацвітуть
У рідному моєму краї.
Лелеки добру звістку принесуть:
«Кінець війні, ми ворога здолали!».
І на світанку вмиється Земля
Ранковою холодною росою.
І буде чути пісню солов'я,
А не ревіння літаків над головою.
Підніме очі закривавлений Ірпінь,
Йому плече підставить сива Буча.
А Бородянка і Гостомель – побратим
Порушать тишу стогоном болючим.
Демидів враз прокинеться від сну,
Від болю ран ворожих окупантів.
На повні груди крикне:
«Я живу!!! Я витримав оцих потвор-мутантів».
Козаровичі, пошматовані вогнем,
Потоптані, знесилені і босі.

Тавровані ординським тим мечем
Піднімуть хвилю в морі стоголоссям.
І Димер, Катюжанка, і Синяк,
Сплюндровані поганською рукою ката,
Без сліз, бо їх давно уже нема,
З колін устануть, бо прийшла розплата.
Почує це Іванків – сивий дід,
Вони його живого розпинали...
Він навіть не стогнав, він гордо переніс,
Його тортури дикі не зламали.
Чоло насупить древній наш Лютіж –
Поранений, обстріляний, побитий.
Тримав він оборону, як справжній захисник,
Сміливістю своїх людей прикритий.
А Вишгород, наш славний волонтер!
І день, і ніч збирає поміч всім нужденним.
Ви очі бачили отих святих людей?
У них вогонь добра горить священний.
Засяє сонцем Вишгородський край,
Підніметься з руїн моя країна,
Бо мужності такої світ не знав.
По силі духу ти одна така єдина!
Повернемось до мирного життя,
Запахнуть чорнобривці й рута-м'ята.
І мама заспіває «Котика-котка»,
І принесе «від зайчика» гостинця тато.

Слайд 37. Бібліотекар. Для збереження пам'яті дуже багато робить сьогоднішній наш гість, автор презентованої книги «Фрагменти української незламності», Павло Якович Смовж. То ж просимо його до слова!

(Виступ вельмишановного гостя).

Слайд 38. Бібліотекар. Щиро дякуємо Павлові Яковичу за ту величезну невтомну роботу зі збору інформації про окупацію рідного краю, яку він пережив разом із земляками, про мужніх героїчних захисників України, які віддали найдорожче – життя, щоб ми могли вчитися, працювати, спати в своїх ліжках... Дякуємо за укладену книгу розповідей про патріотизм і героїзм українців, чекаємо наступного – доповненого – видання. З роси й води Вам, вельмишановний Павле Яковичу! І Перемоги рідній Україні над лютим ворогом!

СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!
СЛАВА НАЦІЇ! СМЕРТЬ ВОРОГАМ!
УКРАЇНА ПОНАД УСЕ!

(Фотографування з гостем на добру згадку).

(Слайд 1)

ДПТНЗ «Бородянський професійний аграрний
ліцей»

«За Україну! За її волю!» Респект-зустріч із Заслуженим
журналістом України Павлом Яковичем Смовжем та
презентація його книги «Фрагменти української незламності.
Розповіді про героїзм і патріотизм українців»

Людмила Кириленко,
провідний бібліотекар;
Людмила Рафікова,
заступник директора з НВР;
група К-21

Бородянка, 2024

(Слайд 2)

Презентація книг Валентина Мойсесенка «Історії знищення, порятунку та виживання. Бородянка:
24.02.2022 - 31.03.2022», книг проєкту Ольги Фещенко
«Живі історії війни» (книги 1 та 2),
поетичної антології «Мереживо війни», «Пам'ять душі. Іванківщина»

(Слайд 3)

Презентація поетичної збірки «Зцілена
творчістю» Поліни Лучко;
зустріч з авторами й упорядниками, тими,
хто пережив ці історії;
з генералом Миколою Камінчуком;
презентація книги Сергія Соколова «Історія
в моментах. Україна/московія»

(Слайд 4)

**Павло Якович
Смовж, Заслужений
журналіст України**

(Слайд 5)

Павло Якович Смовж, лауреат Всеукраїнських журналістських премій «Золоте перо» і «Незалежність», а також міжнародної відзнаки «Медаль Гарета Джонса. Правда і честь»

(Слайд 6)

(Слайд 7)

Нагороджений золотою
медаллю
«Незалежність»,
медаллю
«За гідність і
патріотизм»

(Слайд 8)

Нагороджений медалями
«За жертвність і любов
до України», Почесною
відзнакою «Трудова
слава» Міжнародної
Академії рейтингових
технологій і соціології
«Золота Фортуна»

(Слайд 9)

Нагороджений Знаком
народної пошани «Хрест
громадянських заслуг» та
іншими державними й
недержавними
відзнаками.
Редактор Іванківської
газети
«Трибуна праці»

(Слайд 10)

Автор п'яти книг. «Фрагменти української незламності» - збірник документально-публіцистичних матеріалів про наших з вами сучасників різного віку, тобто, різних поколінь. Про їх поведінку під час війни, котру розв'язав проти України колись так званий «братній народ» російської федерації з її нинішнім жорстким і нелюдяним путінським режимом

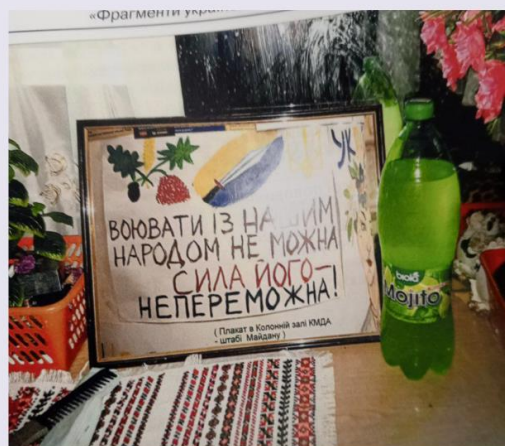
(Слайд 11)

Іванків, Борожнянка, Макарів, Буча
Стекла у кожного сльоза болоча...
Палили, били і знущались-
Їх нищили і сміхом заливались.
Міста ридали й кров'ю заклинались.
Стояли до кінця і не здавались.
Ракети, бомби, авіаудари-
Усім гасили орківські нездари,
Забрали сотні, тисячі життів...

(Слайд 12)

Українці завжди, у всі віки прагнули до волі й самостійності

(Слайд 13)

Ситуація в Іванкові, як і скрізь в районі бойових дій, була напружена

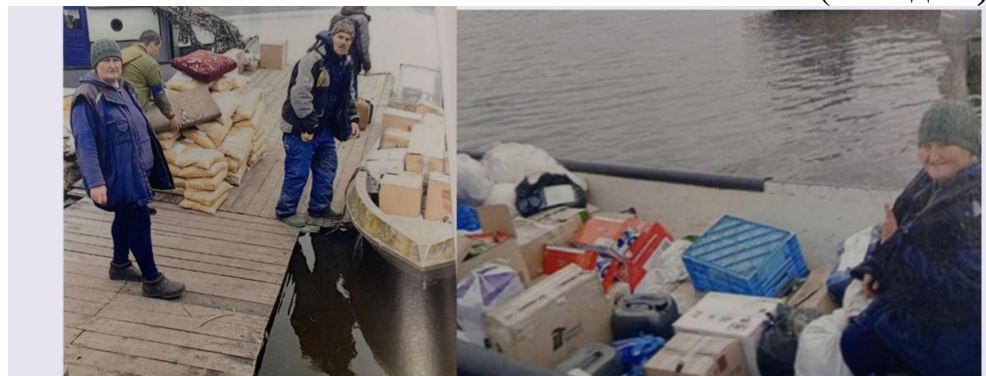

(Слайд 14)

А ще виручало те, що власники ставків вирішили роздавати людям рибу безплатно, хоч вода замерзала від морозів і рибалкам доводилось несолодко. Деякі підприємці до кінця спродували або роздавали наявні довоєнні запаси товару безплатно

(Слайд 15)

Найсмівливіші рибалки з села Страхолісся налагодили, дуже ризикуючи, водні рейси до протилежного берега Київського водосховища, де не було окупантів. Своїми човнами вивезли в евакуацію сотні земляків, а назад доставляли різні продукти, зокрема мешканцям будинку-інтернату, яким діватися було нікуди

(Слайд 16)

Звірства рашистських орків,
котрі вони чинять у ході
бойових дій не лише стосовно
українських воїнів, а й
цивільного населення,
цинічно порушуючи закони і
звичай війни, вироблені
протягом віків людством,
приголомшують весь
цивілізований світ

(Слайд 17)

На Київському Поліссі рашисти також стріляли по всьому, що рухалось

ЗРЕШЕТИЛИ КУЛЕМЕТНИМИ ЧЕРГАМИ

...Олегів буваченку
восьмі щодня проходили
через контрольовані
вором перевірки
пункти. Золотий з
оружною допомогою
мікрофону він успішно
доставив через село
Золотий і Станіслав до
Одесви, віддавши туди
своє сім'ю до рідних.
Важко, що там їм було
безпечно.

Але вдома це залишилося вірні друзі – три собаки. Олі не міг
покинути їх напризволяще. Знову пошвидко просякати та пережити,
повернувшись в тавро. Проте вже другий рейсовий поїзд у Одесу
російської армії не підпустили його до околиць дороги метрів за
сто, зупинивши кулеметними чергами прямо в лобову частину авто-
мобіля. З великої колони різної техніки, що рухалася в бік Києва,
стріляли накрути по всьому, що виїжджало з околиць підозрілих.
Кілька курь вивалилися смертельними для Олега, отож він помер
на місці.

Поруч з батьком сидів син. Покинувшись до аварії авто, він
нічого не зміг залишитися живим. Вадимова смерть дісталася двома
годинами на задній сидінні.

Поштовхавшись кулями вода та його собак рашисти знайшли на
власні. Тієї ж ночі в той же день транслювали російські телека-
нали. З брехливими коментарями, що це, бачимо, розстріляний
«бандеристський» розстріл, який іхав до родичів в Україну зі своїми
песиками.

Оскільки давали можливість забрати тіло О. Буваченка: кілька днів
і весь цей час вчорка, що залишилася живою, не відходила від
господаря.

Знаючи тимчасовий спочинок цієї відомий в Інтернеті чоловік на
городі біля будинку, де проживав – до переполоху на кладовищі.
На ньому окупанти попервах не пускали жодного жителя.

ЖЕРТВИ ВОРОГА НА ДОРОГАХ

Павло СМОВЖ.

Війна, котру розв'язала росія з метою знищення в Україні не са-
мостійної держави, й нашого народу як етносу, й нашої тисноплот-
культури, традиції. Звірства рашистських орків, які вони чинять у ході бо-
йових дій не лише стосовно українських воїнів, а й цивільного населен-
ня, цинічно порушуючи закони і звичай війни, вироблені протягом ві-
ків людством, приголомшують нині весь цивілізований світ.

На території, навколишній ще й досі можна бачити на дорогах ав-
томобілі, розстріляні, розбиті, розорвані, гудзиком, тавро
і бронетранспортеру, легку
автомобіль. У них і пошкод-
жаний нашої країни кулі, на-
галася проклами наші зброї.
Хлопці, сподівалися звичайно
си на безпеку безпечної переїз-
ди, Хлопці, навіть, доріжників і
думку турбувалися про своїх
нік і близьких, а тому пра-
гали доїхати до важкозаче-
ваний населений пункт. Олі
при цьому поспівали, іншим
власно зупинили на дорозі
сподіванку й неспу смерті.

Ось деши тільки прокла-
ми.

СМЕРТЬ КАПЕЛАНА

Один з перших загиблих від ру-
шиски в Україні, який мешкав у селі
ПЦУ Миколи Козаченки. Високотний
чоловік майже 80, упертий рашистським
да на Дніпро він ішов більше там
вперли побити. Але не думав, що
знайде село на Київському Поліссі.

В селі, з хрестом на горі, і на-
розлучення Біблією, після відправлення
смерті Біблії в Валентині 26 лютого він
ішов на своїх старечини «Жити» у
село Родіжани до сестри. Сподівалися
що сестрини російські воїни не че-
пати. Але на території вулиці
Родіжанської з оруженою допомогою
воїни обстріляли його з кулеметів.
Там, на обочині, того мертвого свя-
щенника, проклами, який
там дає, який, що цікаво, чергу
всіх на блок-посту, цинічно не давали можливість забрати його.

...26 лютого мене повідомив житель
Валюва, який мешкає в селі Родіжани
ПЦУ Миколи Козаченки, що має
намір покласти свого автомобіля у Роді-
жани (а це 18 км від нашого села),
ібачивши дружинку в дорозі загини-
того. Валюва відмовили Івана. Врозда-
воча, ідеві неможливо на шматку, вони
постійно рухалися колоною ворожої
техніки, під смертельну загрозу по-
тримали його – і який, і пасажирів його
автомобіля.

Потім телефонували уже ж. Зокрема,
що з його ж привезу. Він повідомив,
що вже приготував труну і хрест з та-
бличкою і разом зі своїми коштами
спробує забрати від тіло М. Козаченки.
Один мій земляк.

(Слайд 18)

ГРІХ ЧИ НЕ ГРІХ УБИВАТИ ВОРОГА-АГРЕСОРА?

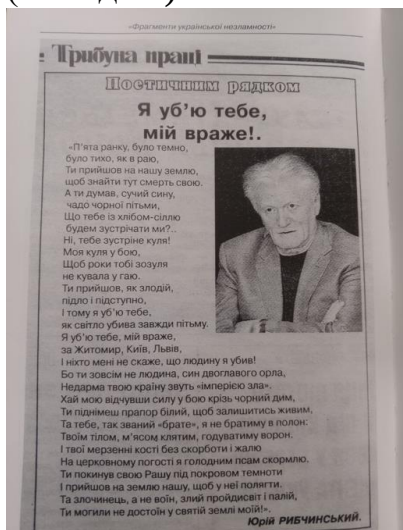
Таке запитання в прямому ефірі єдиного телерадіомарфону 14 березня – на
19-й день війни – поставив
ведучий своєму співбесі-
днику – блаженнішому
Митрополиту Київському
і всієї України Єпіфанію.
Слухаючи тоді їхню роз-
мову по радіо, я з цікавістю
очікував, що ж скаже на це
очільник Православної Це-
ркви України.

Відповідь була конкрет-
ною, з посиланням на
Біблію. Суть твердження
котрої зводиться до та-
кого: якщо ти захищаєш
друзів – це твій священний
обов'язок. «А ми, українці,
– говорив очільник ПЦУ,
– всі друзі у прагненні та
єдності своїй боронити

**Гріх чи не гріх убивати
ворога - агресора?**

(Слайд 19)

—
**Я уб'ю тебе,
мій враже!.**

(Слайд 20)

«Сліди...кохання»

(Слайд 21)

Про окупацію ЧАЕС: 840 - годинна вахта в історії ЧАЕС, понад 100 енергетиків стали заручниками, 168 нацгвардійців - полоненими, багато з них - до сьогодні. На ЧАЕС було розміщено командний пункт, з якого відбувалася координація наступу на Київ

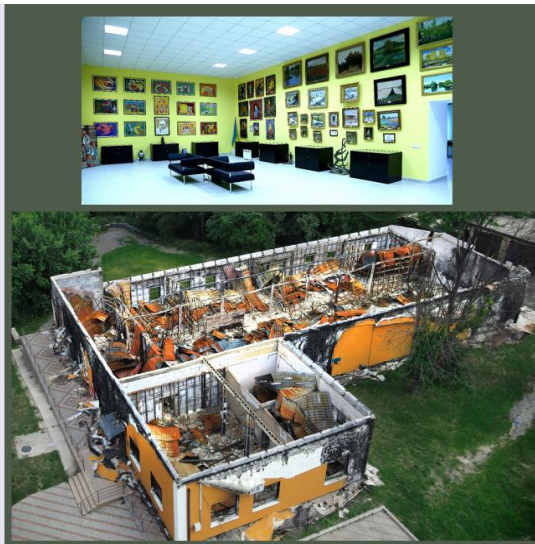
(Слайд 22)

В Іванківській ОТГ зазнали руйнувань різного ступеню - від незначних до повного знищення - 2360 об'єктів, переважна більшість - житлові будинки. Всього їх 2108, 482 з них зруйновано повністю. Також знищено 12 мостів

(Слайд 23)

Рашисти обстріляли Іванківський районний історико-краєзнавчий музей, який згорів дотла разом із прибудованим ЦНАПОМ

(Слайд 24)

Розстріляне погруддя Івана Сергієнка, якого розстріляли гітлерівці. У збитого нашими захисниками російського «аса» в записці позначені координати саме мирних цілей, котрі слід було бомбардувати, то це лиш один «маршрутний лист»

(Слайд 25)

Про безстрашну і чуйну Марину Шумейко та інших місцевих волонтерів

(Слайд 26)

Уцілів і символ Іванкова на околиці містечка - яйце - символ життя, пам'ятний знак, виготовлений 1991 року в м. Бремен німецьким зодчим Арміном Кольбі та встановлений у 2000 році в Іванкові. У ньому вміщені три мішки листів учнів усіх шкіл Іванківського р-ну до нащадків у 3000 рік

(Слайд 27)

**ВОНИ МІЦНО ДРУЖИЛИ.
Й ЗАГИНУЛИ РАЗОМ**

тупна розповідь – про двох записників одразу: київина Сергія Богдана Мордовця з Кривого Рогу. Вони міцно дружили. Й запрямо на їх позицію увірвався ворожий танк...

З повідомлень
КОМАНДУВАННЯ 109-го ОГШБ
СЕРГІЙ КУЛІШ Сергій Анатолійович, капітан 3-го розвідуваль
1. 1974 - 27.03.2022 рр.
2022 р. під час ведення активних бойових дій пере
жньому посту в н.п. Тетерівське. Того дня підрозділам ЗСУ
ити. Проте він не залишив свого поста. Будучи не поміче
им, він передавав інформацію щодо переміщення ворожих в
ного ведення артилерійського та мінометного вогню.
мавши тяжкі поранення, помер на полі бою.
ом Президента України №384/2022 за особисту муж
данідії, виявлені у захисті державного суверенітету та т
цілісності України, вірність військовій присязі, нагор
м "За мужність" III ступеня.

**НАРЦИСИ
НА БРУСТВЕРІ ОКОПА**

З повідомлення командування 109-го ОГШБ
Солдат СІКОРСЬКИЙ Микола Михайлович, гранатометник 1-го
1-го протикоштурмового взводу
3-ї протикоштурмової роти
військової частини А3892
10.02.1979 - 21.03.2022 рр.
21 березня 2022 р. під час
ою в населеному пункті Тетерів
ське під його чутким командува
ним ворог понівчав мало втрат у
юні та живий сил. Тим самим
киш дав змогу своєму підроз
ту зайняти нові вогневі позиції
просунути вперед, у глиби
ворожій лінії оборони. Тобто,
воря умови для подальшого
ступу ЗСУ. Але при цьому за
ва смертельних поранень.
казом Президента України
384/2022 за особисту муж
нісності України, виявлені у
м "За мужність" III ступеня.

**«КОЛИ МАЮ ЗАГИНУТИ ЗА
УКРАЇНУ, ТО Я ГОТОВИЙ!..»**

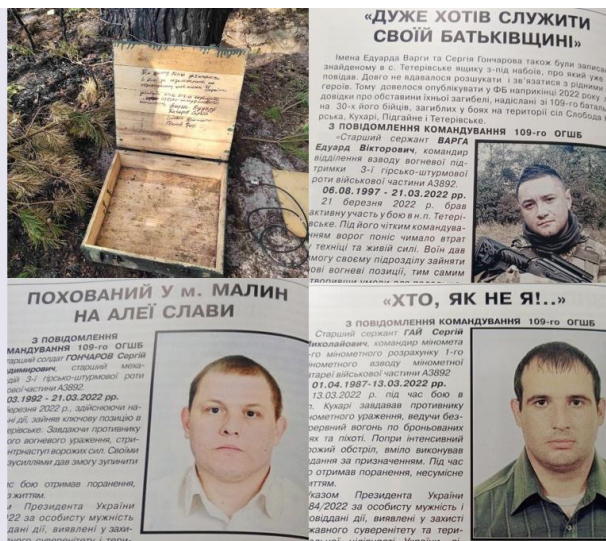
З повідомлення командування 109-го ОГШБ
Солдат ІВАНОВ Ігор Юрійович, гранатометник 1-го протикоштурмово
ділення 2-го протикоштурмово
го взводу 3-ї протикоштурмово
військової частини А3892
28.01.2000 - 21.03.2022 рр.
21 березня 2022 р. при на
ті ЗСУ на російські підрозділи
вишав ключову позицію в н.п.
Іриське. Завдяючи противни
значного вогневого ураження
ним, діями та зусиллями да
ку зупинити ворога.
казом Президента України
84/2022 за особисту муж
модданії, виявлені у захи
державного суверенітету та
торіальності цілісності Украї
вності військовій присязі, нагор
м "За мужність" III ступеня.

Війська агресора
зайшли з Білорусі на
Іванківщину вже в
ніч на 25 лютого

(Слайд 28)

Вони всі - герої, і України, і наші з вами. Ми багато чого не знаємо навіть про найголовніші моменти цієї невинуватої своєю безглуздою жорстокістю геноцидної війни, котру ведуть нелюди путінської рф проти України

(Слайд 29)

Ось як стримували агресора війни 14-ї окремої механізованої бригади ЗСУ імені князя Романа Великого на території Іванківщини у перші години ворожого наступу на Київ з Білорусі. Мова - про членів одного екіпажу: командира танкового взводу лейтенанта Віталія Сапила і солдата, старшого механіка - водія танкового взводу Олександра Лук'яновича

(Слайд 30)

Вони всі - Герої. Посмертно

(Слайд 31)

У той час, коли здорові мужики тікали від війни, Васильчук Мирослав приїхав захищати Україну з Іспанії. Вишиванка Мирослава Васильчука з Косова двічі поверталася додому: у 2014 році, коли він хотів віддати її бійцям на передову, і вдруге - у 2022 році після загибелі Мирослава в бою за Україну

(Слайд 32)

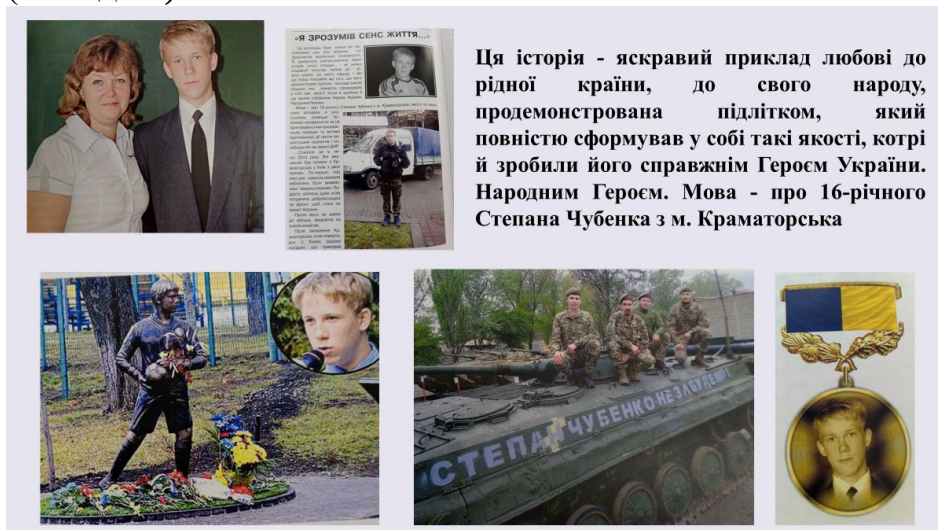
Михайло Білейчук стримував наступ збройного формування рф біля Кухарів, де також загинув. Ідучи на фронт, сказав: Я йду, аби цього не допустити!!

(Слайд 33)

Пам'ятаємо всіх, хто загинув у російсько-українській війні

(Слайд 34)

(Слайд 35)

(Слайд 36)

(Слайд 37)

**Павло Якович
Смовж, автор
презентованої
книги
«Фрагменти
української
незламності»**

(Слайд 38)

